

Олена Вікторівна Халєєва
Марина Леонідівна Колеснікова
Людмила Михайлівна Костіна

Теоретико-методологічні аспекти дослідження хорового мистецтва та музичної освіти в умовах цифровізації

УДК 378.147:78.071.2]-048.35
DOI <https://doi.org/10.24195/artstudies.2025-3.12>

Олена Вікторівна Халєєва
кандидат мистецтвознавства, доцент,
завідувачка кафедри вокально-хорової
підготовки вчителя
Комунальний заклад «Харківська
гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
ORCID: 0000-0002-8151-4374

Марина Леонідівна Колеснікова
викладач кафедри вокально-хорової
підготовки вчителя
Комунальний заклад «Харківська
гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
ORCID: 0000-0001-9573-1516

Людмила Михайлівна Костіна
викладач кафедри вокально-хорової
підготовки вчителя
Комунальний заклад «Харківська
гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
ORCID: 0009-0003-1709-8104

Стаття надійшла в редакцію: 16.06.2025
Стаття прийнята: 07.07.2025
Опубліковано: 14.10.2025

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку мистецької освіти в Україні характеризується активним упровадженням цифрових технологій у навчальний процес, що істотно впливає на зміст і методи підготовки фахівців з хорового диригування. Використання інструментів штучного інтелекту, віртуальної та доповненої реальності, мультимедійних комплексів і засобів 3D-моделювання відкриває нові можливості для розширення освітнього контенту, підвищення його доступності й індивідуалізації навчання. Водночас воєнний стан в Україні загострює потребу в упровадженні гнучких і безпечних форматів підготовки, зокрема дистанційного та змішаного навчання, що здатні забезпечити безперервність освітнього процесу. Однак поєднання традиційних і цифрових підходів супроводжується низкою викликів, серед яких – збереження якості живої художньої взаємодії, технічні обмеження та необхідність розвитку цифрової грамотності викладачів і студентів. Це

У статті проаналізовано сучасний стан диригентсько-хорової підготовки в системі вищої мистецької освіти України в умовах активної цифровізації та воєнного стану. Визначено, що інтеграція інноваційних цифрових технологій – систем штучного інтелекту, віртуальної та доповненої реальності, мультимедійних комплексів і засобів 3D-моделювання – істотно трансформувє зміст і методи мистецької підготовки майбутніх хормейстерів. Виокремлено основні напрями впливу цифровізації: розширення доступу до національних і світових музичних ресурсів; підвищення гнучкості навчальних траєкторій; створення умов для індивідуалізації та безперервності освітнього процесу, зокрема за дистанційного або змішаного формату навчання. Зазначено, що на інституційному рівні цифровізація сприяє формуванню електронних бібліотек, накопиченню аудіо-, відео- та текстових матеріалів, систематизованих за жанровими, стильовими й етнокультурними ознаками. Водночас наголошено на існуванні низки викликів, серед яких – ризик зниження рівня безпосередньої художньої взаємодії між викладачем і студентом, скорочення обсягів живого хорового виконання, технічні обмеження та потреба у високому рівні цифрової грамотності учасників освітнього процесу. Методологічну основу становить системний підхід із застосуванням теоретичних методів (аналіз, синтез, узагальнення джерел з музичної педагогіки та цифровізації освіти), порівняльного аналізу традиційних і цифрових форматів навчання та елементів емпіричних методів (спостереження, практичний аналіз викладання). Такий підхід дозволив виявити переваги й ризики цифрової трансформації. Зазначено, що серед викликів – зменшення живого виконавства, зниження художньої взаємодії викладача і студента, технічні бар'єри, потреба в цифровій грамотності. Обґрунтовано, що ефективне поєднання традиційних і цифрових підходів потребує педагогічного балансу. Метою статті є виявлення можливостей і обмежень дистанційного й змішаного навчання, а також шляхів оптимізації використання цифрових інструментів у хоровій мистецькій підготовці. Результати дослідження доводять, що цифровізація хорової освіти є стратегічним напрямом модернізації мистецької школи, що сприяє збереженню та розвитку культурно-мистецьких традицій України.

Ключові слова: диригентсько-хорова підготовка, цифрові технології, дистанційне навчання, мистецька освіта, професійна компетентність, хорове мистецтво.

зумовлює наукову й практичну значущість дослідження шляхів оптимізації диригентсько-хорової підготовки з урахуванням сучасних технологічних і соціокультурних умов.

Аналіз актуальних досліджень. Протягом останнього десятиріччя відбувається активний науковий аналіз проблем удосконалення диригентсько-хорової підготовки та впровадження цифрових технологій у мистецьку освіту. Питання розвитку професійно-особистісних якостей студентів у процесі вивчення вокально-хорових дисциплін розглянуто у працях О. Халєєвої, Л. Костіної (2017). Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до роботи в закладах загальної середньої освіти висвітлена в дослідженнях І. Коржавих, Л. Костіної (2021), а методи й прийоми роботи над диригентською технікою – у працях М. Башевської, М. Колеснікової (2021) та в навчально-методичному посібнику за редакцією Г. Варганич, О. Жилкіної (2021). Засоби української хорової спадщини

як чинник фахової підготовки вчителя музики обґрунтовано Л. Данильченко, О. Цехмістром, О. Мальцевою (2021). Значення проєктної діяльності у формуванні професійної компетентності диригента досліджено Л. Качуринець, Л. Циганюк (2024). Проаналізовані дослідження свідчать, що науковий інтерес зосереджено на методичних, змістових і технологічних аспектах підготовки хормейстерів, однак подальшого опрацювання потребує питання оптимізації поєднання традиційних і цифрових форматів навчання.

Мета дослідження – обґрунтувати та визначити ефективні підходи до інтеграції цифрових технологій у систему диригентсько-хорової підготовки в Україні з метою підвищення якості мистецької освіти та збереження національних культурних традицій в умовах воєнного стану.

Методологія дослідження. Методологічну основу становить системний підхід, що передбачає комплексний аналіз процесу впровадження цифрових технологій у диригентсько-хорову підготовку з урахуванням педагогічних, технічних і організаційних аспектів. У дослідженні застосовано теоретичні методи (аналіз, синтез, узагальнення наукових джерел з музичної педагогіки, хорового мистецтва та цифровізації освіти), порівняльний аналіз традиційних і дистанційних форматів навчання, а також елементи емпіричних методів (спостереження за освітнім процесом, практичний аналіз процесу викладання). Такий підхід дозволив виявити переваги, обмеження та перспективи цифровізації хорової освіти в Україні.

Результати та їх обговорення. В останнє десятиріччя впровадження інноваційних цифрових технологій, зокрема систем штучного інтелекту, технологій віртуальної та доповненої реальності, мультимедійних інтерактивних комплексів, а також інструментів тривимірного моделювання, істотно трансформуює зміст і методи підготовки фахівців у сфері музичної освіти та хорового мистецтва. Ці технології створюють нові умови для інтеграції та систематизації національних і світових музичних ресурсів, формування розширеного освітнього контенту та забезпечення його доступності для здобувачів освіти закладів вищої освіти України.

На інституційному рівні впровадження цифровізації дає змогу формувати електронні бібліотеки музичних ресурсів, що містять аудіо-, відео- та текстові матеріали, систематизовані за жанрово-стильовими, регіональними й етнокультурними ознаками. Такий ресурсний потенціал сприяє поглибленню освітнього процесу, підвищенню варіативності навчальних програм і забезпеченню стабільного потоку актуальних матеріалів для викладання вокально-хорових дисциплін (Колесникова та ін., 2025).

Педагогічний аспект інтеграції цифрових технологій полягає в можливості комплексного

використання мультимедійних аудиторій, інтерактивних панелей, високоякісних акустичних систем і спеціалізованого програмного забезпечення для моделювання музично-сценічних образів. Використання 3D-моделювання, візуалізаційних інструментів та інтелектуальних аудіосистем дозволяє студентам глибше осмислювати стилістичні особливості та художньо-сміслові інтерпретації хороших творів, а також інтегрувати знання про національні та зарубіжні музичні інструменти в єдиній системі культурно-мистецької компетентності.

Водночас практичні спостереження підтверджують, що цифровізація музичної освіти, окрім беззаперечних переваг, супроводжується низкою викликів. Серед ключових – ризик зниження рівня безпосередньої художньої взаємодії між викладачем і здобувачем освіти, зменшення обсягів живого хорового виконання в аудиторному форматі та підвищені вимоги до рівня цифрової грамотності учасників освітнього процесу.

В умовах реформування системи музичної освіти України спостерігається тенденція зміщення акценту з переважно теоретико-репродуктивної підготовки до розвитку практичних навичок диригування, творчої інтерпретації музичного матеріалу та комплексної художньо-особистісної компетентності майбутнього фахівця. У зв'язку із цим інтеграція цифрових технологій має здійснюватися на засадах педагогічної доцільності, збалансованого поєднання традиційних і новітніх методів, а також спрямованості на підготовку конкурентоспроможних, технологічно грамотних і культурно зорієнтованих фахівців у галузі хорового диригування.

Варто зауважити, що традиційна система навчання хорового диригування в Україні історично продемонструвала ефективність у вирішенні низки ключових завдань, зокрема у збагаченні освітнього процесу новими формами навчальної діяльності, посиленні художньо-естетичної складової частини диригентсько-хорової підготовки, а також у формуванні світоглядних і духовно-моральних орієнтирів майбутніх фахівців. Саме ці аспекти становлять основу професійної культури хорового керівника та підтримують збереження і розвиток національної мистецької традиції навіть в умовах сучасних викликів і збройної агресії проти України.

Водночас трансформаційні процеси, зумовлені цифровізацією та умовами воєнного стану, актуалізують потребу у ґрунтовному порівняльному аналізі потенціалу дистанційного навчання та його обмежень у вітчизняній системі хорової освіти, що дозволяє визначити напрями його оптимізації. У цьому контексті доцільно виокремити ключові переваги й недоліки дистанційного формату підготовки фахівців з хорового диригування в Україні (табл. 1).

Аналіз переваг і обмежень дистанційного навчання свідчить, що його впровадження

Таблиця 1

Переваги й обмеження дистанційного навчання хорового диригування в Україні

Переваги	Недоліки
Можливість безперервного навчання незалежно від місця перебування студента, що особливо важливо в умовах воєнного стану	Обмежена якість аудіо- та відеосигналу через технічні обмеження обладнання і програмного забезпечення
Гнучкість у плануванні часу та темпу навчання	Відсутність безпосередньої живої взаємодії між викладачем і студентом
Доступ до широкого спектра цифрових ресурсів (відеозаписи, мультимедійні матеріали, онлайн-бібліотеки)	Зниження емоційного та художнього ефекту від виконання у форматі реального хорового колективу
Можливість повторного перегляду навчальних матеріалів та записів занять	Ризик зменшення практичних навичок колективної роботи й ансамблевого виконання
Упровадження сучасних технологій (3D-моделювання, інтерактивні платформи) у процес навчання	Підвищені вимоги до рівня цифрової грамотності студентів і викладачів

забезпечує студентам можливість здобувати освіту незалежно від місця перебування, що є особливо актуальним під час воєнного стану, коли безпечний доступ до навчальних аудиторій часто обмежений. Реалізація курсу хорового диригування в таких умовах може здійснюватися у форматі синхронних онлайн-занять, асинхронного навчання з використанням попередньо записаних відеоматеріалів, а також шляхом поєднання традиційних методів із соціальними освітніми платформами.

Очне навчання має очевидні переваги з позицій комплексного розвитку диригентських навичок, адже поєднує безпосереднє керування виконавським процесом з використанням акомпанементу, візуальною демонстрацією техніки та можливістю негайного коригування дій здобувача освіти викладачем. Натомість онлайн-формат, попри свою гнучкість і доступність, обмежений технічними параметрами програмного забезпечення та апаратних засобів, що може спричиняти асинхронність між звуком і зображенням, зниження чіткості візуального ряду, втрату звуку чи затримки у відтворенні.

Водночас досвід вітчизняних закладів вищої мистецької освіти вказує на те, що активні пошуки оптимальних моделей дистанційного навчання та їх апробація у процесі викладання хорового диригування здатні підтримувати мотивацію студентів, частково компенсувати недоліки онлайн-формату та забезпечувати безперервність освітнього процесу навіть за умов кризових обмежень.

Концепція «цифрової репетиції хору», що передбачає застосування сучасних технологічних засобів для моделювання хорової взаємодії, може розглядатися як перспективний допоміжний інструмент у системі підготовки диригента. Проте вона не здатна цілком замінити офлайн-заняття, оскільки жива взаємодія в хоровому колективі залишається незамінним складником формування професійних умінь та художньої чутливості майбутніх фахівців.

Позитивна динаміка впровадження онлайн-навчання у професійну підготовку фахівців з хорового диригування в Україні свідчить про здатність

сучасних цифрових методів і технологій виступати дієвим інструментом реалізації ключових завдань мистецької освіти. На основі узагальнення актуального педагогічного досвіду й аналітичного опрацювання освітніх практик виокремлено низку напрямів, у яких цифровізація забезпечує підвищення ефективності та результативності диригентсько-хорової підготовки:

1. Оптимізація інтонаційної точності вокального виконання – застосування графічних систем візуалізації звуковисотності, що дозволяють фіксувати відхилення від еталонної висоти звуку, оперативно їх виявляти та здійснювати корекцію у процесі навчання.

2. Подолання складнощів ритмічної організації музичного матеріалу – використання цифрових засобів для побудови динамічних візуальних моделей ритмічних структур, що сприяють формуванню стійких навичок виконання синкопованих та поліритмічних рисунків.

3. Розбудова багатовимірної системи оцінювання навчальних досягнень – інтеграція механізмів самооцінювання, взаємооцінювання та експертної оцінки викладача шляхом запису та розміщення студентських відеоробіт на спеціалізованих навчальних платформах. Такий підхід підсилює рефлексивну компоненту навчання та стимулює процес професійного самовдосконалення.

4. Забезпечення безперервності та послідовності освітнього процесу – систематичне використання цифрових засобів для аудіо- та відеофіксації навчальних занять з подальшим наданням доступу студентам, що дозволяє здійснювати повторне опрацювання матеріалу, поглиблювати засвоєння знань та зберігати сталість навчання за умов вимушених перерв, зокрема й спричинених зовнішніми загрозами.

Водночас збереження якості підготовки фахівців у дистанційному середовищі потребує створення інноваційних механізмів організації навчання, науково обґрунтованого коригування змісту та методів викладання, а також педагогічно виваженого поєднання цифрових технологій із традиційними

формами живої мистецької взаємодії. Такий підхід дозволить не лише компенсувати обмеження онлайн-формату, але й забезпечити сталий розвиток хорової освіти в Україні в умовах сучасних суспільних викликів.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Проведений аналіз засвідчив, що цифровізація хорової освіти в Україні є потужним інструментом модернізації змісту та методів підготовки фахівців, сприяє розширенню доступу до навчальних ресурсів, підвищенню гнучкості освітніх траєкторій і формуванню нових компетентностей у майбутніх хормейстерів. Водночас виявлено низку викликів, пов'язаних із забезпеченням якості живої художньої взаємодії, технічними обмеженнями та потребою у високому рівні цифрової грамотності учасників освітнього процесу. Перспективи подальших досліджень убагачуються в розробленні й апробації інтегрованих моделей змішаного навчання, вивченні ефективності використання VR/AR та 3D-моделювання у процесі диригентсько-хорової підготовки, а також у створенні науково обґрунтованих рекомендацій щодо оптимального поєднання традиційних і цифрових методів у мистецькій освіті в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Башевська, М., Юричева, Л., Литвинова, І., Колеснікова, М., Коржавих, І. (2021). Удосконалення фахових компетентностей на заняттях із диригування. Харків: Харківський педагогічний фаховий коледж. 102 с. URL: <http://repository.khpa.edu.ua/jspui/handle/123456789/3957>
2. Башевська, М., Колеснікова, М. (2021). Methods and techniques of working on conducting technique. Science and education: problems, prospects and innovations. Kyoto, Japan: CPN Publishing Group, 173–180.
3. Данильченко, Л., Цехмістро, О., Мальцева, О. (2021). Диригентська підготовка вчителя музичного мистецтва засобами української хорової спадщини. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах, 74 (3), 186–191.
4. Діте, Л., Вавілін, В. (2025). The role of choral-conducting education in the professional training of a music teacher. Science in the modern world: innovations and challenges. Toronto, Canada: Perfect Publishing, 269–278.
5. Качуринець, Л., Циганюк, Л. (2024). Проєкт у фаховій підготовці диригента як елемент сучасної мистецької освіти. Інноваційна педагогіка, 72, 128–133. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/72.24>
6. Халєєва, О., Костіна, Л. (2017). Розвиток професійно-особистісних якостей студентів ВНЗ у процесі вивчення вокально-хорових дисциплін. Современные достижения в науке и образовании: сборник трудов XII Международной научной конференции. Хмельницький, 162–165. URL: <http://repository.khpa.edu.ua/jspui/handle/123456789/1318>
7. Колеснікова, М., Халєєва, О., Поддуда, І. (2025). Дистанційне навчання у системі диригентсько-хорової підготовки в умовах V. Суспільство та національні інтереси, 4 (12), 177–188. [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-4\(12\)-177-188](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-4(12)-177-188)
8. Коржавих, І., Костіна, Л. (2021). Диригентсько-хорова підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до роботи в загальноосвітньому закладі. Modern directions of scientific research development. Chicago, USA: BoScience Publisher, 386–393.
9. Варганич, Г., Жилкіна, О. (ред.). (2021). Основи диригентської техніки: навчально-методичний посібник. Ч. 1. Харків: Харківська гуманітарно-педагогічна академія. 115 с. URL: <http://repository.khpa.edu.ua/jspui/handle/123456789/3871>
10. Жора, Р. (2022). Проблеми професійної підготовки вчителів музичного мистецтва з початковою музичною підготовкою та без неї в умовах сучасного освітнього середовища. Інженерні та освітні технології, 10 (3), 30–42. <https://doi.org/10.30929/2307-9770.2022.10.03.03>

REFERENCES

1. Bashevskaya, M. L., Yurycheva, L. V., Litvinova, I. Ye., Kolesnikova, M. L., & Korzhavykh, I. M. (2021). Udoshkonalennia fakhovykh kompetentnostei na zaniattakh iz dyryhuvannia [Improvement of professional competencies in conducting classes]. Kharkiv: Kharkivskiy pedahohichniy fakhoviy koledzh, 102 p. Retrieved from: <http://repository.khpa.edu.ua/jspui/handle/123456789/3957>
2. Bashevskaya, M., & Kolesnikova, M. (2021). Methods and techniques of working on conducting technique. Science and education: problems, prospects and innovations. Kyoto, Japan: CPN Publishing Group, P. 173–180. ISBN 978-4-9783419-5-2.
3. Danylchenko, L. T., Tsekhmistro, O. V., & Maltseva, O. H. (2021). Dyrygentska pidhotovka vchytelia muzychnoho mystetstva zasobamy ukrainskoi khorovoi spadshchyny [Conducting training of a music teacher by means of Ukrainian choral heritage]. Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh, 74 (3), P. 186–191.
4. Dite, L. A., & Vavilkin, V. K. (2025). The role of choral-conducting education in the professional training of a music teacher. Science in the modern world: innovations and challenges. Toronto, Canada: Perfect Publishing, P. 269–278. ISBN 978-1-4879-3790-4.
5. Kachurynets, L. V., & Tsyhanyuk, L. I. (2024). Proiekt u fakhovii pidhotovtsi dyryhenta yak element suchasnoi mystets'koi osvity [Project in professional training of a conductor as an element of modern art education]. Innovatsiina pedahohika, 72, P. 128–133. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/72.24>
6. Khaleieva, O. V., & Kostina, L. M. (2017). Rozvytok profesiino-osobystisnykh yakostei studentiv VNZ u protsesi vyvchennia vokalno-khorovykh dystsyplin [Development of professional and personal qualities of university students in the process of studying vocal-choral disciplines]. Sovremennye dostizheniia v nauke i obrazovanii: sb. trudov XII Mezhdunar. nauch. konf. Khmelnytskyi, P. 162–165. Retrieved from: <http://repository.khpa.edu.ua/jspui/handle/123456789/1318>

7. Kolesnikova, M., Khaleieva, O., & Podduda, I. (2025). Dystantsiine navchannia u sistemi dryhentsko-khorovoi pidhotovky v umovakh V [Distance learning in the system of conducting and choral training in the conditions of V]. *Suspilstvo ta natsionalni interesy*, 4 (12), P. 177–188. [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-4\(12\)-177-188](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-4(12)-177-188)

8. Korzhavykh, I. M., & Kostina, L. M. (2021). Drygentsko-khorova pidhotovka maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva do roboty v zahalnoosvitnomu zakladi [Choral-conducting training of future music teachers for work in general educational institutions]. *Modern directions of scientific research development*. Chicago, USA: BoScience Publisher, P. 386–393.

9. Varganych, H. O., & Zhilkina, O. I. (Eds.) (2021). *Osnovy drygentskoi tekhniki: navchalno-metodychnyi posibnyk*. Ch. 1 [Basics of conducting technique: educational and methodological guide. Part 1]. Kharkiv: Kharkivska humanitarno-pedahohichna akademiia, 115 p. Retrieved from: <http://repository.khpa.edu.ua/jspui/handle/123456789/3871>

10. Zhoha, R. A. (2022). Problemy profesiinoi pidhotovky vchyteliv muzychnoho mystetstva z pochatkovoiu muzychnoiu pidhotovkoiu ta bez neii v umovakh suchasnoho osvithnoho seredovyscha [Problems of professional training of music teachers with and without initial musical background in the modern educational environment]. *Inzhenerni ta osvithni tekhnolohii*, 10 (3), P. 30–42. <https://doi.org/10.30929/2307-9770.2022.10.03.03>

Theoretical and methodological aspects of research on choral art and music education in the context of digitalization

Olena Viktorivna Khaleieva
Candidate of Art History, Associate Professor,
Head of the Department of Vocal and Choral Training for Teachers
Municipal Establishment “Kharkiv Humanitarian-Pedagogical Academy” of Kharkiv Regional Council
ORCID: 0000-0002-8151-4374

Maryna Leonidivna Kolesnikova
Lecturer, Department of Vocal and Choral Training for Teachers
Municipal Establishment “Kharkiv Humanitarian-Pedagogical Academy” of Kharkiv Regional Council
ORCID: 0000-0001-9573-1516

Liudmyla Mykhailivna Kostina
Lecturer, Department of Vocal and Choral Training for Teachers
Municipal Establishment “Kharkiv Humanitarian-Pedagogical Academy” of Kharkiv Regional Council
ORCID: 0009-0003-1709-8104

The article analyzes the current state of choral and conducting training within the system of higher art education in Ukraine under conditions of active digitalization and martial law. It is established that the integration of innovative digital technologies – including artificial intelligence systems, virtual and augmented reality, multimedia complexes, and 3D modeling tools – significantly transforms the content and methods of artistic training for future choir conductors. Key areas of digitalization impact are identified: expanded access to national and global music resources, increased flexibility of learning trajectories, and the creation of conditions for individualized and continuous educational processes, particularly in distance or blended learning formats. At the institutional level, digitalization fosters the development of electronic libraries and the accumulation of audio, video, and textual materials categorized by genre, stylistic, and ethnocultural characteristics. At the same time, several challenges are highlighted, including the risk of reduced direct artistic interaction between teacher and student, decreased volume of live choral performance, technical limitations, and the need for a high level of digital literacy among educational participants. The methodological framework is based on a systems approach, incorporating theoretical methods (analysis, synthesis, and generalization of sources in music pedagogy and education digitalization), comparative analysis of traditional and digital learning formats, and elements of empirical methods (observation and practical teaching analysis). This approach has made it possible to identify the advantages and risks of digital transformation. The study emphasizes that among the key challenges are the decline in live performance, diminished artistic engagement, technical barriers, and insufficient digital competencies. It is substantiated that an effective combination of traditional and digital methods requires pedagogical balance. The purpose of the article is to identify the opportunities and limitations of distance and blended learning, as well as to propose ways of optimizing the use of digital tools in choral artistic training. The research results demonstrate that the digitalization of choral education is a strategic direction for the modernization of art schools, aimed at preserving and advancing Ukraine's cultural and artistic traditions.

Keywords: choral-conducting training, digital technologies, distance learning, art education, professional competence, choral art.

